

5. БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ

О.О. Савченко

Національний університет харчових технологій

Техногенна безпека — стан захищеності населення, території, підприємств від негативних наслідків надзвичайних ситуацій техногенного характеру.

Наслідки техногенних катастроф призводять до серйозних економічних втрат і є важким додатковим тягарем для держбюджету країни у вигляді витрат на ліквідацію наслідків техногенних аварій і катастроф, відновлення зруйнованих виробництв, будівель, доріг, виплат постраждалим, підвищеного соціального забезпечення.

Велика кількість підприємств харчової і переробної промисловості у технологічному процесі використовують сильнодіючі отруйні речовини — аміак, хлор, мінеральні кислоти. Такі хімічні речовини можуть стати причиною техногенного отруєння людей, тварин і рослин.

Підприємства молочної промисловості відносяться до хімічно-небезпечних об'єктів, оскільки в технологічних процесах і компресорних установках використовується у великих кількостях аміак. Джерелами потенційної небезпеки цих підпри-

смств є також газове господарство, автозаправні станції, склади кисневих і пропан-бутанових балонів, цех сушіння молочної сировини.

Основні причини на підприємствах молочної галузі, що можуть призвести до надзвичайних ситуацій техногенного характеру:

— недостатнє виконання і порушення вимог технології виробництва при значному моральному і фізичному зносі більшості основних виробничих фондів підприємств;

— недостатнє матеріально-технічне забезпечення виробництва, низький рівень культури виробництва;

— ігнорування екологічних факторів, техніки безпеки, інших норм;

— недостатня відповідальність за проведення комплексу запобіжних заходів, спрямованих на запобігання виникненню надзвичайних ситуацій техногенного характеру та зменшення їх негативних наслідків;

— пожежі, вибухи, загроза вибухів, як правило, з важкими соціальними, економічними наслідками;

— аварії з викидом (загрозою викиду) сильнотокуючих отруйних речовин — аміаку, хлору, за масштабом поширення отруйної речовини в певних умовах (при пожежах) в результаті хімічних реакцій можуть утворювати отруйні сполуки. Ці ситуації потребують окремого обліку;

— аварії на електроенергетичних системах і аварії в комунальних системах життєзабезпечення — рідко супроводжуються загибеллю людей. Однак вони створюють істотні труднощі в життєдіяльності, особливо в холодну пору року, можуть служити причиною серйозних порушень і навіть припинення роботи підприємства.

Одним з найбільш ефективних факторів зниження ризиків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру є створення та впровадження нових інформаційних технологій контролю за критичними параметрами технологічних процесів. Забезпечення техногенної безпеки молочних підприємств має важливу соціальну функцію, мінімізуючи реальну і потенційну небезпеку виникнення техногенних катастроф на території України.

Досягнення цих цілей може бути успішним лише в тому випадку, якщо державна політика в цій галузі буде орієнтуватися на розробку і реалізацію комплексних заходів соціального, організаційного, правового та науково-технічного забезпечення техногенної безпеки України.

Підприємства молочної галузі, які можуть призвести до ураження працюючих унаслідок впливу небезпечних чинників, повинні розробляти чітку систему заходів попередження їх виникнення.

Науковий керівник: О.П. Слободян.